

cykl kulturalny

Łambinowickie Spotkania Muzealne

Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół CMJW
dr Iwona Konopnicka

oraz

Dyrektor
Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych
dr Violetta Rezler-Wasielewska

mają zaszczyt zaprosić na spotkanie

z dr. Januszem Mokroszem

pt. *Aleksander Zawadzki*
– losy patrona śląskich ulic

Patronat honorowy
Wójt Gminy Łambinowice
Tomasz Karpiński

Łambinowice, **6 czerwca (środa), godz. 17.00**
siedziba Muzeum przy ul. Muzealnej 4

Aleksander Zawadzki (1899–1964), generał dywizji Wojska Polskiego, ale przede wszystkim działacz komunistyczny, związany z najwyższymi władzami partyjnymi i państwowymi powojennej Polski, wreszcie wojewoda śląski, który odcisnął istotne piętno na kształcie tego regionu. Kim był?

Na pierwszy rzut oka jego życiorys wydaje się być typowym dla partyjnych dygnitarzy. Urodzony w 1899 r. w Dąbrowie Górniczej Zawadzki wychował się w skrajnej nędzy. Jego matka opuściła rodzinę, pozostawiając dzieci pod opieką męża alkoholika. Los uśmiechnął się do niego w 1943 r., kiedy to rozpoczął karierę oficerską w formowanym pod egidą ZSRR Wojsku Polskim. Pomimo, że do Zawadzkiego odnoszono się z szacunkiem, a u szczytów kariery politycznej pełnił funkcję przewodniczącego Rady Państwa, nie można go uznać za polityka spełnionego. Co zatem stało na przeszkodzie, aby tak było? Dlaczego po wojnie skierowano go właśnie na Śląsk? Czy podejrzenia o jego agenturalne powiązania z tajnymi służbami ZSRR są uzasadnione? Jaki był jego realny wpływ na przeobrażenia w powojennej Polsce, a w szczególności na Śląsku?

Analizując biografię pierwszego wojewody śląskiego, warto też przywołać jego związki z Łambinowicami. To on zdecydował, że w lipcu 1945 r. został tu utworzony obóz pracy dla ludności niemieckiej lub za taką uznanej. To w sprawie tego miejsca interweniował u niego administrator apostolski, późniejszy biskup ks. Bolesław Kominek, pisząc, iż w obozie dzieją się „rzeczy, które grożą Polsce kompromitacją i mogą ją postawić w jednym szeregu z oskarżonym obecnie reżimem hitlerowskim”. Pod wpływem licznych informacji o prześladowaniach osadzonej w łambinowickim obozie ludności, wojewoda zdecydował się nawet na jego wizytację 22 grudnia 1945 r. Czy jednak ta wizyta miała jakikolwiek wpływ na zmianę sytuacji panującej w tym i innych miejscach? Dlaczego aż do połowy ubiegłego roku główna ulica w Łambinowicach nosiła nazwę Gen. Aleksandra Zawadzkiego i dlaczego należało ją zmienić? Na to i wiele innych pytań spróbuje odpowiedzieć nasz gość: dr Janusz Mokrosz – historyk, śląskoznawca, związany z Instytutem Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej, prezes Stowarzyszenia Humanistycznego: Europa, Śląsk, Świat Najmniejszy oraz autor najnowszej biografii Aleksandra Zawadzkiego.

Serdecznie zapraszamy!

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

**POLSKA
SAMORZĄD
WSPÓLNOTA**

Centralne Muzeum Jeńców Wojennych jest instytucją kultury
Samorządu Województwa Opolekiego,
współprowadzoną przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego